

สรุปสาระสำคัญ			
พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐			
ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๑	วันใช้บังคับ	เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐) มีผลใช้บังคับ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป	๒
๒	การยกเลิก	ให้ยกเลิกบทบัญญัติเกี่ยวกับพัสดุ การจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุ ในกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศข้อบัญญัติ และข้อกำหนดใดๆ ของหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้	๓
๓	พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกับ	ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ องค์การมหาชน องค์การอิสระ องค์การตามรัฐธรรมนูญ หน่วยธุรการของศาล มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ หน่วยงานสังกัดรัฐสภาหรือในกำกับของรัฐสภา หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	๔
๔	ผู้รักษาการ	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้	๕
๕	ข้อยกเว้นไม่ต้องใช้ระเบียบของกระทรวงการคลัง	เพื่อให้การดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เกิดความยืดหยุ่นและมีความคล่องตัว หากหน่วยงานของรัฐนั้น ประสงค์จะให้มีระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุขึ้นใช้เอง ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ก็ให้กระทำได้ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุตามแนวทางของพระราชบัญญัตินี้ ระเบียบข้อบังคับ หรือข้อบัญญัติดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการนโยบาย และให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา	๖
๖	มิให้ใช้บังคับแก่	(๓) การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อการวิจัยและพัฒนาเพื่อการให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาหรือจ้างที่ปรึกษา ทั้งนี้ที่ไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ได้ (๖) การจัดซื้อจัดจ้างของสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานพยาบาลที่เป็นหน่วยงานของรัฐโดยใช้เงินบริจาครวมทั้งดอกผลของเงินบริจาคโดยไม่ใช้เงินบริจาค่นั้นร่วมกับเงินงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้างตาม (๓) ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดนโยบายประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยประกาศดังกล่าวจะกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ เสนอเรื่องจัดซื้อจัดจ้าง ต่อคณะกรรมการนโยบายเพื่ออนุมัติให้ได้รับยกเว้นเป็นรายกรณีไป	๗

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๗	หลักการตามพระราชบัญญัติ	การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของหน่วยงานของรัฐต้องก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่หน่วยงานของรัฐและต้องสอดคล้องกับหลักการ ดังต่อไปนี้ (๑) คุ่มค่า (๒) โปร่งใส (๓) มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (๔) ตรวจสอบได้	๘
๘	แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปี	ให้หน่วยงานของรัฐทำแผนจัดซื้อจัดจ้างประจำปี และประกาศเผยแพร่ในระบบเครือข่ายสารสนเทศของกรมบัญชีกลางและหน่วยงานของรัฐตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด และให้ปิดประกาศโดยเปิดเผย ณ สถานที่ปิดประกาศของหน่วยงานของรัฐนั้น	๑๑
๙	การมีส่วนร่วมของประชาชนและข้อตกลงคุณธรรมตามโครงการความร่วมมือป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ	เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้หน่วยงานของรัฐจัดให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์ตั้งแต่การจัดทำร่าง TOR จนถึงสิ้นสุดโครงการรวมทั้งให้หน่วยงานเจ้าของโครงการ ผู้เสนอราคา และผู้สังเกตการณ์ จัดทำบันทึกข้อตกลงคุณธรรม ตามข้อกำหนดของคณะกรรมการ คปท.	๑๖,๑๘
๑๐	คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติ	มี ๕ คณะ ประกอบด้วย (๑) คณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีอำนาจกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ (๒) คณะกรรมการการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ มีอำนาจตีความและวินิจฉัยปัญหาข้อหาหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พรบ. กฎกระทรวง หรือระเบียบที่ออกตามความใน พรบ.นี้ (๓) คณะกรรมการราคากลางและขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดราคากลาง (๔) คณะกรรมการการความร่วมมือป้องกันการทุจริต (ค.ป.ท.) มีอำนาจในการกำหนดแนวทางการทำข้อตกลงคุณธรรม (๕) คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และข้อร้องเรียน มีอำนาจในการพิจารณาข้อร้องเรียน พิจารณาอุทธรณ์	๒๐,๒๗ ๓๒,๓๗
๑๑	เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ	กรมบัญชีกลางมีหน้าที่ในการจัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งผ่านการฝึกอบรมและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุมิสิทธิได้รับเงินเพิ่มหรือเงินอื่นทำนองเดียวกัน	๔๙
๑๒	การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ	ผู้ประกอบการงานก่อสร้างที่จะเข้าเป็นผู้ยื่นข้อเสนอต่อหน่วยงานของรัฐ ต้องขึ้นทะเบียนกับกรมบัญชีกลาง	๕๑

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๑๓	วิธีจัดซื้อจัดจ้าง	<p>การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุอาจกระทำได้โดยวิธี ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป</p> <p>(๒) วิธีคัดเลือก</p> <p>(๓) วิธีเฉพาะเจาะจง</p> <p>* การจัดซื้อจัดจ้างให้ใช้วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป</p> <p>* การจัดซื้อจัดจ้างวิธีคัดเลือกให้ประกาศเชิญชวนก่อน เว้นแต่</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประกาศแล้ว ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ - เป็นพัสดุที่มีคุณลักษณะเฉพาะเป็นพิเศษ หรือซับซ้อน - จำเป็นเร่งด่วน - มีข้อจำกัดด้านเทคนิค ต้องระบุยี่ห้อ - ต้องซื้อจากต่างประเทศ - พัสดุลึบ - งานจ้างซ่อมที่จำเป็นต้องถอดตรวจ ทราบความชำรุด เสียหายก่อน - กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง <p>* การจัดซื้อจัดจ้างให้ใช้วิธีเฉพาะเจาะจง ได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้วิธีประกาศเชิญชวนและวิธีคัดเลือกแล้วแต่ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ/ไม่มีผู้ได้รับการคัดเลือก - จัดซื้อจัดจ้างในวงเงินที่ไม่เกินวงเงินที่กำหนดในกฎกระทรวง - มีคุณสมบัติโดยตรงรายเดียว หรือตัวแทนจำหน่ายรายเดียวในประเทศไทย - ฉุกเฉิน อุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ - จัดซื้อจัดจ้างเพิ่มเติมเพื่อความสมบูรณ์หรือต่อเนื่อง - เป็นพัสดุที่ขายทอดตลาด - ซื้อที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง เฉพาะแห่ง - กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง 	๕๕,๕๖
๑๔	ค่าตอบแทนผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้าง	<p>ในการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุแต่ละครั้งให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างนั้น ซึ่งจะกระทำโดยคณะกรรมการการจัดซื้อจัดจ้าง หรือเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งก็ได้</p> <p>ค่าตอบแทนผู้รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด</p>	๖๑

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๑๕	หลักการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอ	<p>หลักการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอตาม "วิธีประกาศเชิญชวน" หรือ "วิธีคัดเลือก" ต้องคำนึงถึง ราคา + เกณฑ์ ดังนี้</p> <p>(๑) ต้นทุนตลอดอายุการใช้งาน</p> <p>(๒) มาตรฐานสินค้า/บริการ</p> <p>(๓) บริการหลังการขาย</p> <p>(๔) เป็นพัสดุที่รัฐต้องการสนับสนุน (ตามกฎหมายกระทรวง)</p> <p>(๕) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ (กรมบัญชีกลางจัดทำผลการประเมิน)</p> <p>(๖) ข้อเสนอด้านเทคนิค/ข้อเสนออื่น</p> <p>(๗) เกณฑ์อื่นตามกฎหมายกระทรวง</p>	๖๕
๑๖	งานจ้างที่ปรึกษา	<p>มีทั้งหมด ๓ วิธี (เลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่ง)</p> <p>(๑) วิธีประกาศเชิญชวน (ที่ปรึกษาทั่วไป)+(งานไม่ซับซ้อน)</p> <p>(๒) วิธีคัดเลือก (เชิญชวนโดยกำหนดคุณสมบัติเฉพาะ ๓ รายขึ้นไป)</p> <p>(๓) วิธีเฉพาะเจาะจง (เชิญชวนโดยกำหนดคุณสมบัติเฉพาะรายหนึ่งรายใด) คือ วิธีตกลง (เดิม)</p>	๖๙
๑๗	การจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง	<p>มีทั้งหมด ๔ วิธี (อาจกระทำได้โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง)</p> <p>(๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ใช้กับงานที่มีลักษณะไม่ซับซ้อน</p> <p>(๒) วิธีคัดเลือก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เคยประกาศเชิญชวนแล้ว ไม่มีผู้ยื่นข้อเสนอ - มีลักษณะซับซ้อน/ซับซ้อนมาก - เป็นงานที่ต้องออกแบบหรือใช้ความคิด <p>(๓) วิธีเฉพาะเจาะจง เลือกจ้างรายใดรายหนึ่งที่เคยทราบผลงานแล้ว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ทำประกาศเชิญชวน หรือผ่านวิธีการคัดเลือกแล้วไม่มีผู้ยื่นฯ หรือ ผ่านการคัดเลือก - งานจ้างที่วงเงินไม่เกินที่กำหนดในกฎหมายกระทรวง - แรงด่วน/ด้านความมั่นคงของชาติ - จำเป็นต้องใช้รายเดิมทำต่อจากงานที่ทำไว้แล้ว <p>(๔) วิธีประกวดแบบ เพื่อออกแบบก่อสร้างที่มีลักษณะพิเศษ ด้านศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ</p>	๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๑๘	การทำสัญญา	<p>ต้องทำสัญญาตามแบบที่คณะกรรมการการนโยบายกำหนด เว้นแต่</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีไม่ทำสัญญาตามแบบ ต้องส่งอัยการพิจารณาภายหลัง หากอัยการเห็นชอบถือว่าสมบูรณ์ แต่หากไม่เห็นชอบต้องแก้ไขข้อสัญญาตามความเห็นอัยการทั้งนี้ สัญญาที่มีการแก้ไขหากคู่สัญญาไม่ ยอมลงนาม ให้ถือว่าโมฆะ ซึ่งผลที่ตกเป็นโมฆะนั้นหากมีความเสียหายจะต้องมีผู้รับผิดชอบ - สามารถทำเป็นข้อตกลงแทนการทำสัญญาได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๙๖ - เมื่อลงนามในสัญญาจะแก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้แก้ไขได้ ตามเงื่อนไขที่กำหนดในมาตรา ๙๗ - ต้องประกาศเผยแพร่สาระสำคัญของสัญญาหรือข้อตกลงที่ลงนามแล้ว ในระบบของกรมบัญชีกลางตามวิธีการที่กรมบัญชีกลางกำหนด 	๙๓,๙๖, ๙๗,๙๘
๑๙	การบริหารสัญญาและตรวจรับพัสดุ	<p>กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ รับผิดชอบการบริหารสัญญา หรือข้อตกลงและการตรวจรับพัสดุ</p> <p>ในกรณีจัดซื้อจัดจ้างวงเงินเล็กน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง จะแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้ตรวจรับพัสดุนั้น โดยให้ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ</p>	๑๐๐
๒๐	การงด ลดค่าปรับ หรือการขยายระยะเวลา	<p>มี ๔ กรณี ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) เหตุเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ (๒) เหตุสุดวิสัย (๓) เหตุเกิดจากพฤติการณ์อันหนึ่งอันใดที่คู่สัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย (๔) เหตุอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง 	๑๐๒
๒๑	การบอกเลิกสัญญา	<p>มี ๔ กรณี ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) เหตุผลตามที่กฎหมายกำหนด (๒) เหตุอันเชื่อได้ว่าคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาได้ (๓) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ใน พรบ. นี้ หรือในสัญญา/ข้อตกลง (๔) เหตุอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด 	๑๐๓
๒๒	การทำงาน	<p>มี ๖ กรณี ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (๑) ได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมไปทำสัญญาภายในเวลาที่กำหนด (๒) คู่สัญญา/ผู้รับจ้างช่วง ไม่ปฏิบัติตามสัญญา (๓) ผู้ยื่นข้อเสนอ/คู่สัญญา กระทำการขัดขวางการแข่งขันราคาอย่างเป็นธรรม หรือไม่สุจริต (๔) ผลการปฏิบัติงานหรือการให้บริการงานจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง มีข้อบกพร่อง ผิดพลาดหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง (๕) ผู้ให้บริการงานจ้างออกแบบและควบคุมงานก่อสร้าง มีส่วนได้เสียกับผู้ประกอบการก่อสร้างในงานเดียวกัน (๖) การกระทำอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง 	๑๐๙

ที่	ประเด็น	สรุปเนื้อหา	มาตรา
๒๓	การอุทธรณ์	<p>ผู้ซึ่งได้ยื่นข้อเสนอเพื่อทำการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุกับหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิอุทธรณ์ เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ ในกรณีที่เห็นว่าหน่วยงานของรัฐมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เป็นเหตุให้ตนไม่ได้รับการประกาศผลเป็นผู้ชนะหรือไม่ได้รับการคัดเลือกเป็นคู่สัญญา</p>	๑๑๔
๒๔	บทกำหนดโทษ	<p>ผู้ใดเป็นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างหรือการบริหารพัสดุปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ผู้ใดเป็นผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดผู้หนึ่งต้องระวางโทษเท่ากับผู้กระทำความผิด</p>	๑๒๐